

**ДАР БОРАИ ТАСДИҚИ КОДЕКСИ СОҲАВИИ ОДОБИ
ХИЗМАТЧИИ ДАВЛАТИИ СОҲАИ МАОРИФ ВА ИЛМ**

**Бо фармониши вазири маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «07» 02 соли 2017, № 335
тасдиқ шудааст**

Кодекси соҳавии одоби хизматчии давлатии соҳаи маориф ва илм (минбаъд – Кодекси одоб) маҷмӯи санадҳои меъёрҳо, принсипҳо ва қоидаҳои рафтори корманди соҳаи маориф ва илм буда, ҳислати ахлоқии фаъолияти касбии соҳавии онро таҷассум менамояд ва аз санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, арзишҳои эътирофшудаи ахлоқи инсонӣ ва талаботи маънавии ҷамъият бармеояд.

Кодекси одоб - ин маҷмӯи фаъолияти корманди соҳаи маориф ва илм мебошад, ки меъёрҳои ахлоқии фаъолияти хизматӣ, муносибату рафтор ва ҳисси масъулиятшиносии ғайрихизмати онҳоро танзим намуда, аз меъёрҳои ҳуқуқӣ ва ахлоқӣ, ки дар асоси он фаъолияти хизматӣ ва ғайрихизмати корманди соҳаи маориф ва илм ба роҳ монда мешавад, иборат мебошад.

Кодекси одоб бо мақсади дар сатҳи баланд ба роҳ мондани фаъолияти касбӣ ва ғайрикасбии кормандони соҳаи маориф ва илм, расидан ба ҳадафҳои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар сатҳи дахлдор ба роҳ мондани хизматрасонӣ ба мурочиаткунандагон, баланд бардоштани эътибор ва нуфузи Вазорати маориф ва илм ва кормандони ин соҳа дар ҷомеа, пешгирӣ ва аз байн бурдани омилҳои ба коррупсия мусоидаткунанда қабул гардидааст.

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1.Тибқи нишондоди Қоидаҳои одоб корманди соҳаи маориф ва илм фаъолияти худро дар асоси Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кодекси одоби хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизмати давлатӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросимҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», қонунҳо, фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои яқҷояи Маҷлиси миллий ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, фармоишҳои вазир ва қарорҳои мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва меъёрҳои фитрии аз тарафи ҷомеа эътирофшудаи ахлоқӣ ба роҳ монда.

2.Корманди соҳаи маориф ва илм вазифадоранд, ки ҳангоми адои вазифаҳои хизматӣ ва берун аз он, ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрвандонро, ки онҳоро Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ҳамчун арзиши олии эътироф намудааст, посдоранд.

3.Корманди соҳаи маориф ва илм баҳри баланд бардоштани обрӯю эътибори Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кормандони

он саъю кӯшиш намуда, уҳдадориҳои хизматӣ ва ғайрихизматиҳои худро содиқона ва бо ҳисси баланди масъулиятшиносӣ ба роҳ монанд.

4.Корманди соҳаи маориф ва илм бояд эътибори фаъолияти худро дар соҳаи маориф ва илм пос дошта, аз ҳама гуна зухуроти номатлубе, ки метавонад боиси паст гардидани шаъну шарафи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кормандони он мегардад, канорачӯӣ намояд.

5.Ҳангоми беасос айбдор намудани корманди соҳаи маориф ва илм дар содир намудани ҷиноят ва дигар кирдорҳои бадномкунанда, ӯ метавонад барои ҳифз ва нигоҳ доштани шаъну эътибор ва мақому мартабаи худ ба мақомоти салоҳиятдор муроҷиат намояд.

2. ҚОИДАҲОИ ОДОБИ КОРМАНДИ СОҲАИ МАОРИФ ВА ИЛМ ҲАНГОМИ ИҶРОИ УҲДАДОРИҲОИ МАНСАБӢ

6. Корманди соҳаи маориф ва илм ҳангоми иҷрои уҳдадориҳои мансабӣ ва берун аз доираи фаъолияти хизматиаш бояд:

6.1. Забони давлатиро донад, ба забони адабии расмӣ озодона сухан гуфта тавонад, дар фаъолияти касбиаш ҳуҷҷатнигориро дар асоси меъёрҳои забони давлатӣ ба роҳ монанд ва барои омӯзиши забонҳои хориҷӣ (русӣ, англисӣ ва ғайра) кӯшиш намояд;

6.2. Ҳамеша ба такмили малака ва маҳорати касбии худ ҷаҳд намуда, донишҳои айнӣ ва зехнии худро барои иҷрои вазифаҳои хизматиаш нигоҳ дорад;

6.3. Муқаррароти умумии Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», санадҳое, ки вобаста ба Қонуни мазкур қабул мегарданд, донад. Аз дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ бархурдор бошад;

6.4. Барои пешгирӣ ошкор ва бартараф намудани сабабу шароитҳое, ки ба содир намудани ҳуқуқвайронкунӣ мусоидат намудааст, инчунин дар руҳияи масъулиятшиносӣ, риояи қатъӣ ва иҷрои дақику яхелаи қонунҳо тарбия намудани шаҳрвандон ва таълимгирандагон чораҳо андешад;

6.5. Ҳангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ корманди соҳаи маориф ва илм содиқона ва бо ҳисси баланди масъулиятшиносӣ вазифаҳои худро иҷро намуда, ба унвони баланди корманди ин мақомот иснод наоварад;

6.6. Дар муошират бо муроҷиаткунандагон, падару модарон, ҳамкасбон ва намояндагони дигар ташкилоту идораҳо ҳушмуомила бошад;

6.7. Аз гирифтани музди муқаррарнагардида (ба истиснои дастгирии молиявӣ ва маоши мансабӣ, ки аз ҷониби корфармо бо мақсадҳои гуногун пардохт карда мешавад) барои иҷрои уҳдадориҳои худ, чи дар шакли моддӣ (пул, тухфаҳо) ва ҷӣ дар шакли ғайримоддӣ (хизматрасониҳо) худдорӣ намояд;

6.8. Муроҷиатҳои шаҳрвандонро сари вақт ва дар муҳлатҳои муқарраргардида баррасӣ намуда, ҷиҳати иҷрои талабу дархости онҳо чораҳои зарурӣ андешад;

6.9. Аз иҷрои амалиёте, ки дар он фаъолияти шаффофи ӯ метавонад зери шубҳа қарор гирад, вақте ки ба ин амалиёт пайвандони ӯ алоқаманд мебошанд ё ҳолатҳое, ки бавосита ва ё бевосита оид ба натиҷаи ин кор манфиатдор шуморидани ӯ боис мегарданд, худдорӣ намояд;

7. Корманди соҳаи маориф ва илм, ки дар мансаби роҳбарикунанда фаъолият менамояд, ҳангоми интиҳоб ва ҷобачогузории кадрҳо дар мақомоти давлатӣ вазифадор аст, ки ба зухуроти маҳалгарой ва таъини кадрҳо аз рӯи нишонаҳои садоқати шахсӣ роҳ надиҳад.

8. Дар баробари вазифаи асосӣ (танҳо он корманде, ки дар мансаби хизмати давлатӣ кор мекунад) ҳамзамон ба иҷрои дигар кори музднок (ба истиснои фаъолияти илмӣ, эҷодӣ ва омӯзгорӣ) машғул нашавад.

9. Ба фаъолияти мурочиаткунанда доир ба масъалаҳое, ки ба мавзӯи санчиш ё назорат алоқаманд нест, даҳлат нанамояд.

10. Пешниҳоди ҳуҷҷатҳо, баёнот ва маводе, ки ба мавзӯи санчиш дахл надорад, талаб нанамояд.

11. Иттилоот ва маълумоти дар чараёни санчиши муассисаҳои соҳа бадастовардари бо мақсадҳои шахсӣ ё ғайрихизматӣ истифода набарад ва паҳн нанамояд.

12. Корманди соҳаи маориф ва илм дар сурати бо мурочиаткунанда доштани алоқаи ҳешу таборӣ ва ё бо ҳеши вай доштани муносибати молиявӣ, набояд вазифаи хизмати худро анҷом диҳад.

13. Дар ҳолати пайдо кардани маълумот дар бораи он ки ҳамкории ӯ ё мурочиаткунандагон кирдори ҷиноӣ ё хусусияти коррупсионидоштаро содир кардаанд ва ё содир карданианд, фавран ба роҳбари бевоситааш ва ё ба мақомоти дахлдор хабар диҳад.

14. Дар вақти муқарраргардида ба кор ҳозир шавад, дар корҳои ҷамъиятӣ фаъолона иштирок кунад ва интизоми меҳнатро аз рӯи меъёрҳое, ки Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, амалӣ намояд.

15. Ҳангоми гузаронидани корҳои назоратӣ санчишӣ ташаббускорона рафтор намуда, баҳри дарёфти муваффақиятҳои нави таълимӣ чораҳо андешад ва барои муқаммал намудани қонунгузории соҳа ба роҳбарияти Вазорати маориф ва илм пешниҳод манзур намояд.

16. Тарзи либоспӯшии худро тибқи меъёрҳои муқарраргардида ба роҳ монанд.

3. ФАЪОЛИЯТИ ҒАЙРИХИЗМАТИИ КОРМАНДИ СОҲАИ МАОРИФ ВА ИЛМ

17. Корманди соҳаи маориф ва илм уҳдадоранд:

17.1. Тавсияномаи «Мақоми омӯзгор»-ро раҳнамои фаъолияти касбӣ ва ҷамъиятии худ қарор дода, дар татбиқи амалии Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» саҳмгузор бошад;

17.2. Урфу одат ва анъанаҳои миллӣ ва анъанаҳои намояндагони халқу миллатҳои гуногунро, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сукунат доранд, эҳтиром намояд, барои дӯстӣ ва ҳамбастагии ин халқу миллатҳо саҳмгузор бошад;

17.3. Ҳангоми гузаронидани тӯй, анъана, ҷашн ва маърақаҳо талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ҷашну маросимҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро бо пуррагӣ риоя намояд;

17.4. Берун аз адои вазифа аз мавқеи ҷойгиршавӣ ва мансаби хизматиаш сӯистифода нанамояд ва шахсони дигарро ба таҳлука наандозад;

17.5. Дар гирдиҳамоӣ ва роҳпаймоии ғайриқонунӣ, ки боиси вайрон гардидани тартиботи ҷамъиятӣ мегардад, иштирок накунад;

17.5. Фарзандон ва шогирдонашро дар рӯҳияи инсондӯстӣ, садоқат ба Ватан ва ба халқу миллати Ҷумҳурии Тоҷикистон тарбия намуда, баҳри дар сатҳи дахлдор таълим гирифтани онҳо кӯшиш намояд.

4. МАСЪУЛИЯТИ КОРМАНДИ СОҶАИ МАОРИФ ВА ИЛМ БАРОИ ВАЙРОН НАМУДАНИ ТАЛАБОТИ ҲАМИН ҚОИДАҲОИ РАФТОР

18. Риояи номатлуби Қоидаҳои рафтор боиси дар тавсифномаи корманди соҳаи маориф ва илм қайд гардидани кирдори ӯ мегардад, ки хангоми аз атестатсия гузаштан, додани рутбаи тахассусӣ ва ба мансаби дигар гузаронидани корманд ба инобат гирифта мешавад.

19. Барои содир намудани кирдорҳои интизомӣ, маъмурӣ ва ҷиноятӣ корманди соҳаи маориф ва илм мувофиқи тартиби муқарраркардаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешавад.

20. Дар сурати зарурат тибқи фармоиши вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Қоидаҳои рафтор тағйироту иловаҳо ворид карда мешавад.